

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Webartikel 2014

Lidmaatschap en deelname verenigingen

Rianne Kloosterman

Moniek Coumans

15-09-2014 gepubliceerd op cbs.nl

In 2013 waren bijna acht op de tien personen van 15 jaar en ouder lid van een of meerdere verenigingen. Mannen, autochtonen, hoogopgeleiden, mensen met een hoog inkomen en werkenden zijn relatief vaak verenigingslid. Een lidmaatschap betekent niet automatisch dat mensen ook actief zijn in het verenigingsleven. Ruim vier op de tien Nederlanders nemen nooit deel aan verenigingsactiviteiten. Daar tegenover staat dat ruim een derde wekelijks actief is in verenigingsverband.

1. Inleiding

De participatie in het verenigingsleven wordt gezien als een belangrijke indicator van sociale samenhang (e.g. Putnam, 2000; Van der Houwen, 2010). Via verenigingen komen mensen in contact met anderen. Frequentie contacten tussen leden zorgen voor hechtere banden, waardoor hulp en steun kunnen worden uitgewisseld. Daarbij komen mensen niet alleen in aanraking met mensen van de eigen groep, maar ook met mensen die niet op henzelf lijken. Hierdoor groeit de tolerantie voor en het vertrouwen in andere groepen. Daarnaast levert een verenigingslidmaatschap vaak ook materiële of sociale voordelen op in de vormen van diensten of gezelligheid (Bekkers en de Graaf, 2002). Hierbij kan gedacht worden aan sportverenigingen, belangenorganisaties en vakbonden. Er zijn ook verenigingen die nauwelijks of geen individuele voordelen opleveren, maar juist voor iedereen van waarde zijn, zoals natuur- en milieuorganisaties. Persoonlijke voorkeuren en opvattingen zorgen er wellicht voor dat mensen hier lid van worden.

In dit artikel wordt bekeken in welke mate de Nederlandse bevolking in 2013 lid is van verschillende soorten verenigingen, en of hierin verschillen bestaan tussen bevolkingsgroepen. Uit eerder onderzoek is bekend dat bepaalde achtergrondkenmerken van belang zijn voor het lidmaatschap van verenigingen (Bekkers en de Graaf, 2002; Te Riele, Huijnk en Schmeets, 2012; Van der Houwen, 2010; Riele, 2009). Zo blijkt dat mannen, hoogopgeleiden, jongeren en 65-plussers, gereformeerden, autochtonen, plattelandsbewoners en werkenden relatief vaak lid zijn van verenigingen.

Niet alle verenigingen bieden in gelijke mate de mogelijkheid tot het opbouwen van wederkerigheid, vertrouwen en tolerantie, bijvoorbeeld omdat leden elkaar niet of nauwelijks tegenkomen. Bij verenigingen die deze mogelijkheid wel hebben, is het belangrijk om niet alleen lid te zijn van een vereniging. Alleen door ook actief deel te nemen, kunnen sterke banden ontstaan. Daarom zal in dit onderzoek tevens worden nagegaan in hoeverre de Nederlandse bevolking daadwerkelijk deelneemt aan activiteiten van verenigingen, en hoe bevolkingsgroepen daarin verschillen.

2. Methode

2.1 Data en methode

Voor dit onderzoek is gebruikgemaakt van gegevens uit de enquête Sociale samenhang en Welzijn 2013. Hierin is onder meer geïnformeerd naar de sociale en maatschappelijke participatie van burgers van 15 jaar en ouder. De respons bedroeg 69 procent. In totaal zijn gegevens beschikbaar van 7384 personen.

Met bivariate analyses is nagegaan of er verschillen zijn tussen bevolkingsgroepen in hun passieve en actieve verenigingsparticipatie. Hiervoor zijn de volgende achtergrondkenmerken gebruikt: geslacht, leeftijd, herkomst, opleidingsniveau, gestandaardiseerd huishoudensinkomen, aantal arbeidsuren, religie, en stedelijkheid van de woongemeente. Indien verschillen worden gevonden, dan wordt met logistische regressieanalyse nagegaan of de andere achtergrondkenmerken hier een verklaring voor bieden. Wanneer dat zo is, dan wordt dit vermeld.

2.2 Afhankelijke variabelen

Lidmaatschap van verenigingen en organisaties

Voor een aantal verenigingen en organisaties is respondenten gevraagd aan te geven of zij hier lid van zijn. Het gaat om (a) een politieke partij of organisatie, (b) de werkgeversvereniging, middenstandsorganisatie of beroepsvereniging, (c) de vakbond, (d) een consumentenorganisatie, zoals de ANWB, de Consumentenbond of Vereniging Eigen Huis, (e) een patiëntenvereniging, (f) een organisatie op het gebied van natuur en milieu, zoals Greenpeace, het Wereld Natuur Fonds, Natuurmonumenten of de Vogelbescherming, (g) een sportvereniging, (h) een zang-, muziek- of toneelvereniging, (i) een hobbyvereniging, bijvoorbeeld een auto-, handwerk- of computerclub, (j) een jeugd- of jongerenorganisatie, zoals de scouting, (k) een gezelligheidsvereniging, bijvoorbeeld een personeelsvereniging, carnavalsvereniging of studentenvereniging, of (l) een andere vereniging dan de zojuist genoemde.

Verenigingsdeelname

Vervolgens is aan respondenten gevraagd hoe vaak zij deelnemen aan activiteiten van een of meer verenigingen. De antwoordopties zijn: (1) minimaal 1 keer per week, (2) minimaal 1 keer per maand, (3) minder dan 1 keer per maand, en (4) nooit.

2.3 Achtergrondkenmerken

Informatie over herkomst, het gestandaardiseerd besteedbaar huishoudensinkomen (ingedeeld in kwartielen) en de stedelijkheid van de woongemeente is afkomstig uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en is aan de enquêtegegevens gekoppeld. Respondenten is gevraagd naar hun geslacht en leeftijd, net als naar hun hoogst voltooide opleidingsniveau. Deze bestaat uit de categorieën 'laag' (basisonderwijs, vmbo), 'middelbaar' (havo, vwo of mbo) en 'hoog' (hbo of universiteit). Eveneens is gevraagd naar hun religieuze achtergrond, de samenstelling van het huishouden, de plaats van de respondent in het huishouden en

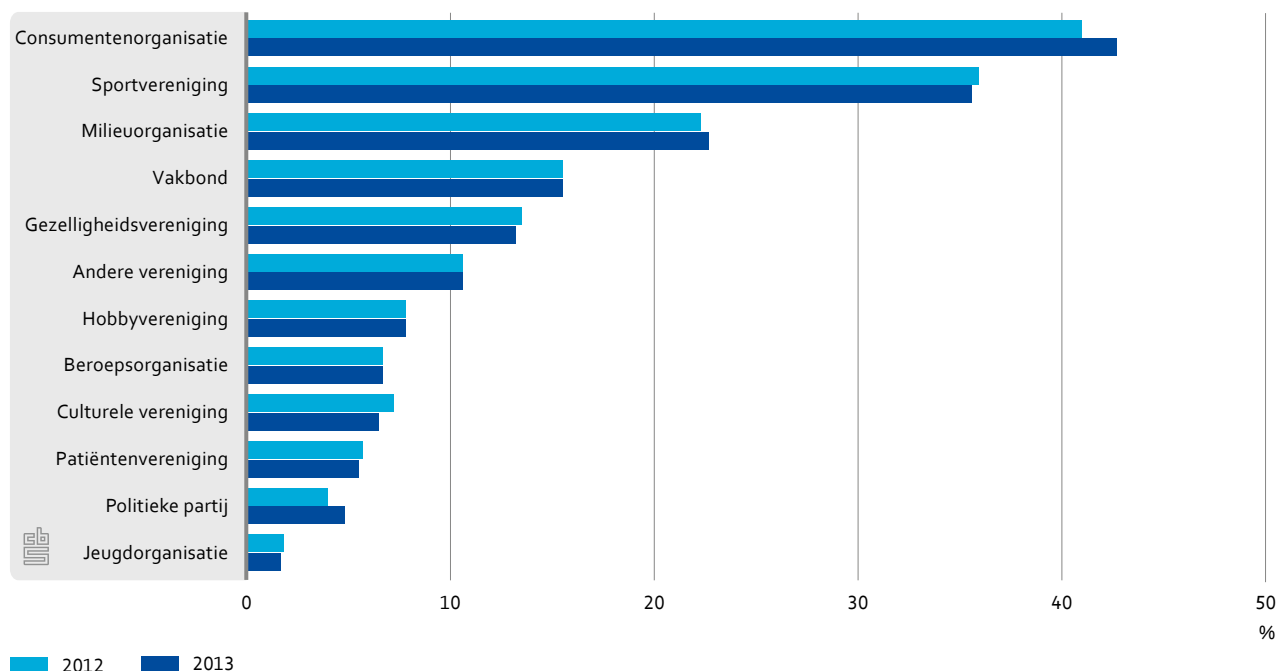
het aantal arbeidsuren. Respondenten hebben aangegeven tot welke kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering zij zichzelf rekenen. Zij konden hierbij kiezen uit geen, Rooms-Katholiek, Nederlands Hervormd, Gereformeerde kerk, Protestantse Kerk Nederland, Islam, Joods, Hindoe, Boeddhist en een andere kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering. Vanwege het geringe aantal Joden, Hindoes en Boeddhisten zijn deze bij de categorie 'anders' ondergebracht. Uit de informatie over de samenstelling van het huishouden en de plaats van de respondent in het huishouden is de variabele 'positie in het huishouden' afgeleid met de categorieën 'alleenstaand', 'lid paar zonder kinderen', 'lid paar met kinderen', 'ouder in eenoudergezin', 'kind' en 'overige'. Het 'aantal arbeidsuren' bestaat uit de categorieën 'werkt niet', 'tot 12 uur', '12 tot 30 uur' en '30 uur of meer'.

3. Resultaten

3.1 Lidmaatschap van verenigingen en organisaties

In totaal is 78 procent van de Nederlandse bevolking lid van een of meerdere verenigingen. Daarvan is ruim een derde lid van één vereniging, iets minder dan een derde is lid van twee verenigingen, bijna een vijfde van drie, een tiende van vier en bijna zes procent van vijf of meer verenigingen. Consumentenorganisaties, zoals de ANWB, de Consumentenbond of Vereniging Eigen Huis, zijn het populairst (*grafiek 3.1.1*). Ruim vier op de tien personen is lid van een dergelijke organisatie. Ook is ruim een derde lid van een sportvereniging. Jeugd- of jongerenorganisaties, zoals de scouting, hebben met 2 procent de minste leden, gevolgd door politieke partijen of organisaties met 5 procent. Tussen 2012 en 2013 zijn deze percentages niet veranderd.

3.1.1 Lidmaatschap van verenigingen en organisaties

Wie zijn er lid van verenigingen en organisaties?

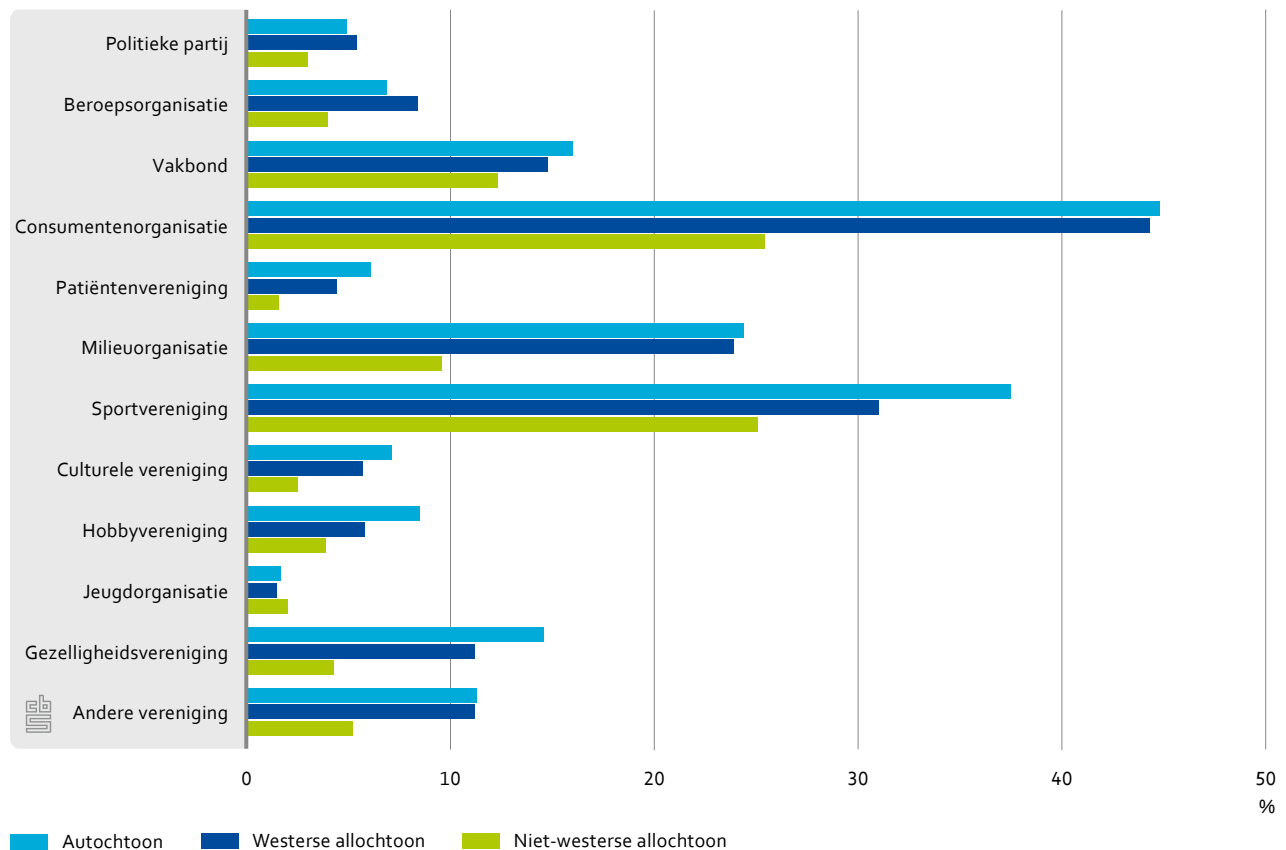
Geslacht, leeftijd en herkomst

Mannen zijn doorgaans vaker lid van een vereniging dan vrouwen (*tabel B1*). Vooral bij politieke organisaties zijn mannen oververtegenwoordigd in het ledenbestand. Bij patiëntenverenigingen, milieuorganisaties en culturele verenigingen zijn juist meer vrouwen aangesloten. Mannen en vrouwen zijn even vaak lid van gezelligheidsverenigingen en jeugdorganisaties.

Er zijn ook duidelijke verschillen tussen leeftijdsgroepen. Ouderen zijn naar verhouding vaak aangesloten bij politieke partijen en hobbyverenigingen. Sportverenigingen en natuurlijk jeugd- of jongerenorganisaties zijn daarentegen meer het terrein van jongeren. Bijna de helft van de 15- tot 25-jarigen is lid van een sportvereniging. Tussen de 25 en 55 jaar is dat een op de vier, daarna neemt het aandeel af, tot een op de vijf van de 75-plussers. Werkgeversverenigingen, middenstandsorganisaties of beroepsverenigingen, alsook vakbonden zijn vooral populair bij mensen van 35 tot 55 jaar. Het feit dat deze leeftijdsgroep veelal actief is op de arbeidsmarkt biedt hiervoor deels een verklaring.

Niet-westerse allochtonen zijn van vrijwel alle verenigingen en organisaties minder vaak lid dan autochtonen en westerse allochtonen (*grafiek 3.1.2*). Het relatieve verschil is het grootst bij patiëntenverenigingen. Van de autochtonen geeft 6 procent aan hiervan lid te zijn, van de westerse allochtonen 4 procent en van de niet-westerse allochtonen 2 procent. Doorgaans zijn er geen verschillen tussen autochtonen en westerse allochtonen in hun lidmaatschap. Alleen bij sport- en hobbyverenigingen zijn autochtonen wat sterker vertegenwoordigd.

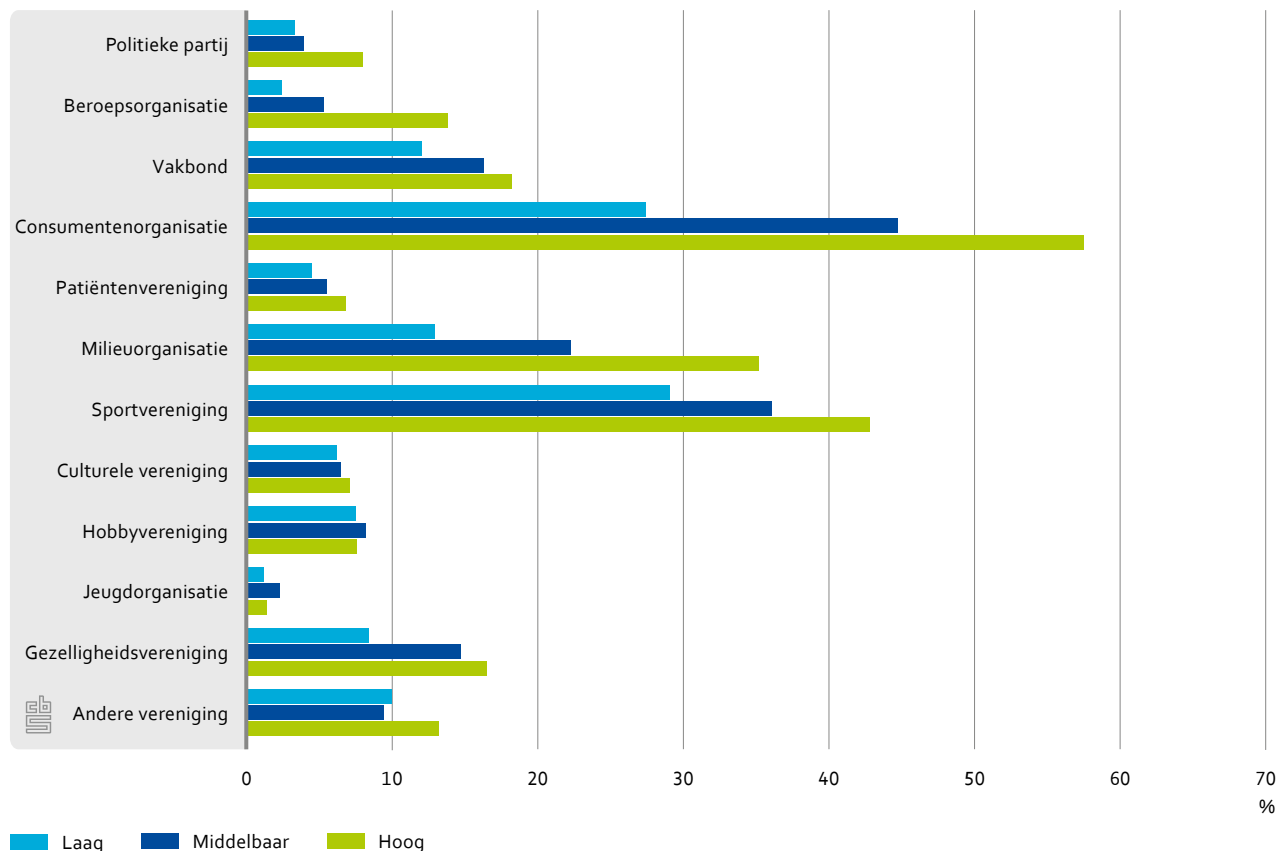
3.1.2 Lidmaatschap van verenigingen en organisaties naar herkomst, 2013

Opleiding, werk en inkomen

De opleidingsgroepen zijn evenwichtig verdeeld als het gaat om culturele en hobbyverenigingen, maar hoogopgeleiden gaan vaker een lidmaatschap aan van een ander soort vereniging (*grafiek 3.1.3*). Dit speelt vooral bij beroepsorganisaties, te weten werkgeversverenigingen, middenstandsorganisaties of beroepsverenigingen: 14 procent van de hoogopgeleiden is hierbij aangesloten, tegen 5 procent van de middelbaar opgeleiden en 2 procent van de laagopgeleiden.

3.1.3 Lidmaatschap van verenigingen en organisaties naar opleidingsniveau, 2013

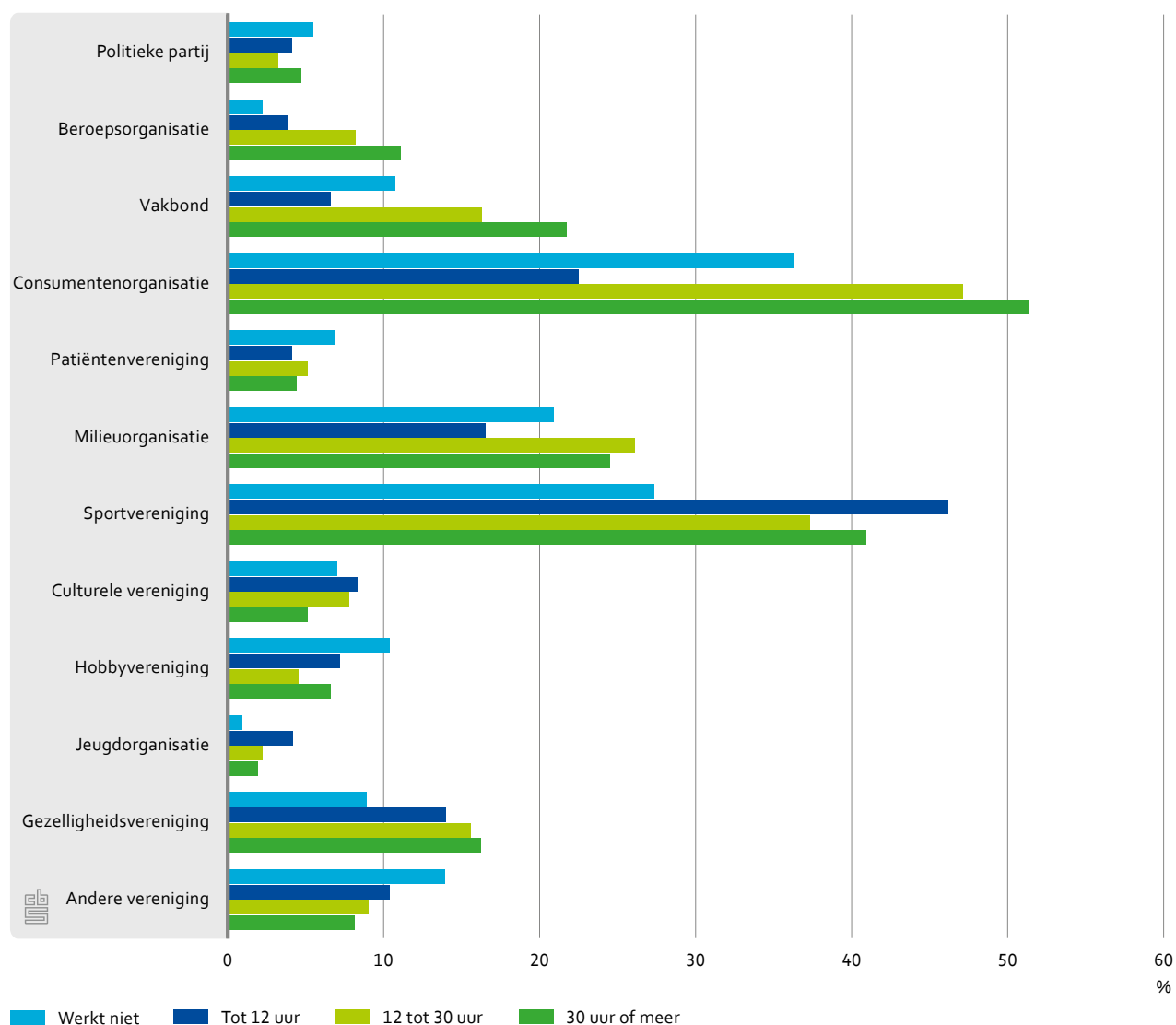

Zoals te verwachten was, zijn mensen met betaald werk vaker lid van werkgerelateerde verenigingen, zoals werkgeversverenigingen, middenstandsorganisaties, beroepsverenigingen en vakbonden dan degenen die niet actief zijn op de arbeidsmarkt (*grafiek 3.1.4*). Van de mensen die dertig uur of meer werken, is 22 procent lid van een vakbond en 11 procent van een beroepsorganisatie. Van de niet-werkenden gaat het om respectievelijk 11 en 2 procent. Dat er onder de niet-werkenden nog relatief veel vakbondsleden zijn, komt mogelijk doordat zich onder de niet-werkenden veel gepensioneerden bevinden die hun vakbondsleden na pensionering niet opgezegd hebben.

Ook bij de andere verenigingen zijn er veel leden die twaalf uur of meer per week werken. Patiënten-, sport-, culturele en hobbyverenigingen vormen hierop een uitzondering. Mensen die minder dan twaalf uur werken en degenen zonder betaald werk zijn hier relatief vaak bij aangesloten. Dit komt deels omdat deze mensen doorgaans jonger of juist ouder zijn. Zo gaan 65-plussers vaker een lidmaatschap van een hobbyvereniging aan. En jongeren, die vaak niet of een beperkt aantal uren werken, zijn oververtegenwoordigd bij sportverenigingen.

Voor een lidmaatschap van een vereniging moet vaak contributie worden betaald. Hierdoor kan verondersteld worden dat inkomen ook een rol speelt bij de beslissing om ergens lid van te worden. Dit blijkt inderdaad het geval (tabel B1). Over het algemeen geldt dat naarmate het inkomen hoger is, de kans op lidmaatschap groter wordt. Politieke organisaties, culturele en hobbyverenigingen vormen hierop een uitzondering. Hoge en lage inkomens zijn hier in gelijke mate vertegenwoordigd. Van beroepsorganisaties zijn vooral mensen die zich in de hoogste inkomensgroep bevinden lid.

3.1.4 Lidmaatschap van verenigingen en organisaties naar betaald werk/arbeidsuren in de week, 2013

Positie huishouden

De relatie tussen huishoudenspositie en verenigingslidmaatschap laat geen eenduidig beeld zien (tabel B1). Wat opvalt, is dat mensen met een partner, maar zonder kinderen, relatief vaak aangesloten zijn bij verenigingen op het gebied van natuur en milieu. Sportverenigingen zijn vooral bij thuiswonende kinderen populair. Leeftijd speelt hierbij een verklarende rol. Ouders in een eenoudergezin en alleenstaanden zijn het minst vaak lid van.

Religie

Sommige verenigingen hebben relatief veel gelovigen in hun ledenbestand, andere juist veel niet-gelovigen (tabel B1). Zo zijn mensen die geen gezindte of geloofsovertuiging aanhangen vaker aangesloten bij vakbonden, consumentenorganisaties, milieuorganisaties en sportverenigingen. Van politieke organisaties, patiënten-, culturele-, hobby- en gezelligheidsverenigingen zijn gelovigen juist vaker lid. Bij sport- en hobbyverenigingen worden de verschillen wederom verklaard door leeftijd. Gelovigen zijn doorgaans ouder en ouderen zijn, zo bleek eerder, minder vaak lid van een sportvereniging, maar wel vaker van een hobbyvereniging.

Er bestaan tevens enkele verschillen tussen de kerkelijke gezindtes. Zo is 14 procent van de gereformeerden lid van een politieke partij of organisatie tegen minder dan 10 procent van de andere gezindtes. Van de islamieten gaat het slechts om 1 procent. Ook bij andere verenigingen en organisaties zijn islamieten vaak ondervetegenwoordigd. Religie speelt geen rol als het gaat om het lidmaatschap van beroeps- en jeugdorganisaties.

Stedelijkheid woongemeente

Voor de meeste verenigingen verschilt het aandeel leden niet tussen stedelijke en plattelandsgemeenten (tabel B1). Wel zijn mensen in niet- en weinig stedelijke gemeenten wat vaker lid van culturele en gezelligheidsverenigingen dan degenen die in meer stedelijke gemeenten wonen. Ook het lidmaatschap van sportverenigingen is hier hoger. Verder is het aandeel dat lid is van een patiëntenvereniging lager in zeer sterk stedelijke gemeenten dan in minder verstedelijkte gemeenten.

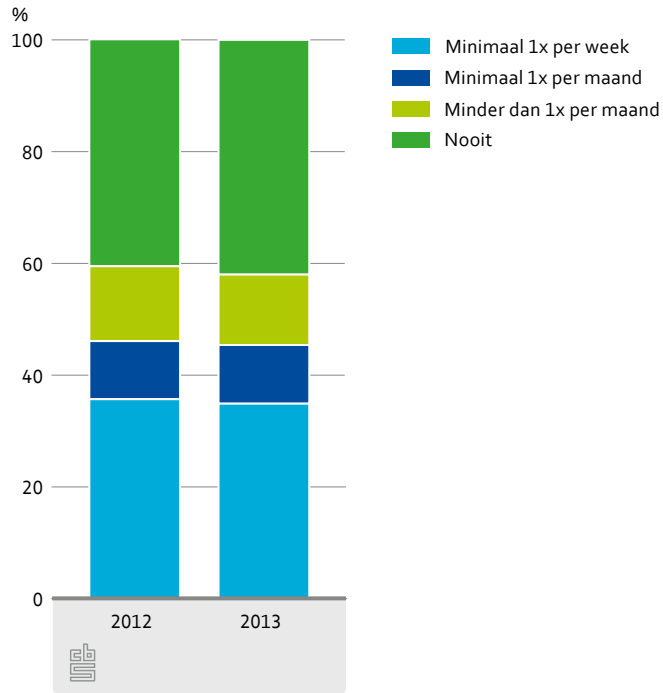
3.2 Deelname aan activiteiten vereniging

Lidmaatschap van een vereniging betekent nog niet dat mensen ook daadwerkelijk deelnemen aan verenigingsactiviteiten. Tevens zijn er verschillende verenigingen waarbij activiteiten organiseren niet tot de kerndoelen behoort, zoals natuur- en milieuorganisaties en patiëntenverenigingen. De leden van deze organisaties komen elkaar niet of nauwelijks tegen.

Van degenen die lid waren van een of meerdere verenigingen nam 44 procent daar wekelijks actief aan deel. Van de leden en niet-leden gezamenlijk was 35 procent wekelijks actief in een vereniging (*grafiek 3.2.1*). Ongeveer 10 procent doet dit maandelijks en 13 procent minder dan maandelijks. Ruim 40 procent geeft aan nooit deel te nemen aan verenigingsactiviteiten. Dit was niet anders in 2012.

Het aandeel dat actief deelneemt aan het verenigingsleven neemt toe naarmate men van meer verenigingen lid is. Van degenen die bij één vereniging aangesloten zijn, gaat het om 37 procent en bij lidmaatschap van vier of vijf verenigingen om meer dan de helft. Nog meer lidmaatschappen resulteert nauwelijks in nog meer wekelijkse activiteit.

3.2.1 Deelname aan activiteiten van een of meer verenigingen

Wie neemt er deel aan verenigingsactiviteiten?

Niet alleen bij lidmaatschappen van verenigingen zijn er verschillen tussen bevolkingsgroepen, maar ook naar verenigingsdeelname (*Tabel B2*). Mannen, autochtonen, hoogopgeleiden, mensen met een hoog inkomen en werkenden bleken vaak oververtegenwoordigd in het ledenbestand van verenigingen. Deze groepen zijn ook vaker actief in het verenigingsleven dan vrouwen, niet-westerse allochtonen, laagopgeleiden, mensen met een laag inkomen en niet-werkenden. Islamieten zijn doorgaans minder vaak aangesloten bij een vereniging dan aanhangers van andere gezindtes, en nemen eveneens minder vaak deel aan verenigingsactiviteiten. Ook mensen die in (zeer sterk) stedelijke gemeenten wonen, doen dit minder vaak dan degenen in minder verstedelijkte gemeenten. Jongeren tussen de 15 en 25 jaar zijn actiever in verenigingen dan andere leeftijdsgroepen. Het feit dat zij vaker lid zijn van jeugd- en sportverenigingen kan hierbij een rol spelen. Bij dit soort verenigingen is de kans op actief lidmaatschap mogelijk groter (Van der Houwen, 2010).

4. Conclusie

Bijna acht op de tien Nederlanders van 15 jaar en ouder waren in 2013 lid van een of meer verenigingen. Zes op de tien waren in meer of mindere mate actief bij vereniging of organisatie. Vooral actieve verenigingsparticipatie is van belang voor het versterken van sociale samenhang.

De meeste mensen – ruim vier op de tien personen – zijn aangesloten bij een consumentenorganisatie. Ruim een derde van de bevolking is lid van een sportvereniging.

Deze lidmaatschappen leveren volgens Bekkers en de Graaf (2002) individuele voordelen op in de vorm van diensten, gezelligheid of beweging en zijn daarom populair. Natuur- en milieuorganisaties verschaffen geen individuele voordelen. Toch is ruim een vijfde van de Nederlandse bevolking hiervan lid. Dit komt waarschijnlijk doordat deze organisaties doelen nastreven die voor iedereen waardevol zijn (Bekkers en de Graaf, 2002). Organisaties die de minste leden hebben zijn politieke partijen en jongerenorganisaties.

Bevolkingsgroepen zijn niet in gelijke mate vertegenwoordigd bij de verschillende verenigingen en organisaties. Van de meeste verenigingen zijn mannen, autochtonen, hoogopgeleiden, mensen met een hoog inkomen en werkenden vaker lid. Werkgeversverenigingen, middenstandsorganisaties en beroepsverenigingen zijn echter vooral populair bij mensen van 35 tot 55 jaar. Jongerenorganisaties en sportverenigingen spreken vooral jongeren aan. Deze bevindingen zijn in lijn met eerder onderzoek (Van der Houwen, 2010). Islamieten zijn doorgaans minder vaak aangesloten bij een vereniging dan aanhangers van andere gezindtes.

Een lidmaatschap betekent niet automatisch dat mensen actief zijn in het verenigingsleven. Zo zijn bijvoorbeeld veel mensen aangesloten bij een consumentenorganisatie of een natuur- en milieuorganisatie. Het organiseren van activiteiten behoort niet tot de kerndoelen van dit soort organisaties. En mensen die lid zijn van een vereniging die wel activiteiten organiseert, kunnen beslissen hier niet aan deel te nemen. Toch is ook ruim een derde van de Nederlandse bevolking wekelijks actief in verenigingsverband.

De bevolkingsgroepen die relatief vaak lid zijn van verenigingen nemen ook wat vaker deel aan verenigingsactiviteiten. Het feit dat sportverenigingen en jeugdorganisaties, die doorgaans veel activiteiten organiseren, vooral populair zijn onder jongeren, kan een verklaring bieden waarom zij vaker actief zijn in het verenigingsleven dan ouderen (Van der Houwen, 2010).

Literatuur

Bekkers, R. en N.D. de Graaf, 2002, Verschuivende achtergronden van verenigingsparticipatie in Nederland. *Mens en Maatschappij*, 77(4), blz. 338-360.

Riele, S. te, W. Huijnk en H. Schmeets, 2012, Sociaal-culturele oriëntatie en participatie. In: *Jaarrapport Integratie 2012*. CBS, Den Haag/Heerlen, blz. 151-169.

Houwen, K. van der, 2010, Lidmaatschappen en deelname in verenigingen. In: H. Schmeets (red.), *Sociale samenhang: Participatie, vertrouwen en integratie*. CBS, Den Haag/Heerlen, blz. 41-52.

Riele, S. te, 2009, Religie en de sociaal-culturele integratie van allochtone groepen. In: Schmeets, H. en R. van der Bie (red.), *Religie aan het begin van de 21e eeuw*. CBS, Den Haag/Heerlen, blz. 117-128.

Bijlage

B1. Lidmaatschap van verenigingen en organisaties naar achtergrondkenmerken, 2013

	Politieke partij	Beroeps-organisatie	Vakbond	Consumenten-organisatie	Patiëntenvereniging	Milieu-organisatie	Sportvereniging	Culturele vereniging	Hobbyvereniging	Jeugdorganisatie	Gezelligheidsvereniging	Andere vereniging
	%											
Totaal	4,8	6,7	15,5	42,7	5,5	22,7	35,6	6,5	7,8	1,7	13,2	10,6
Geslacht												
Man	6,3	7,6	18,4	45,9	4,6	21,2	38,5	5,6	8,8	1,9	14,1	10,3
Vrouw	3,3	5,8	12,7	39,6	6,3	24,3	32,8	7,4	6,7	1,5	12,3	10,9
Leeftijd												
15 tot 25 jaar	2,0	2,3	4,5	8,6	1,0	7,2	48,0	7,9	4,5	4,7	13,6	6,4
25 tot 35 jaar	4,6	7,1	13,9	35,8	2,4	14,7	38,7	3,8	4,7	2,7	12,8	6,2
35 tot 45 jaar	3,6	9,0	16,6	49,8	5,6	23,9	36,5	4,8	4,4	1,9	15,2	7,6
45 tot 55 jaar	4,0	8,8	18,3	54,0	6,3	27,7	37,3	6,2	6,8	1,1	14,8	9,0
55 tot 65 jaar	5,0	9,7	26,9	55,0	7,5	31,3	31,8	7,8	9,6	0,3	12,1	11,3
65 tot 75 jaar	7,2	3,9	14,3	54,4	9,1	27,8	29,1	9,8	14,6	0,5	10,7	17,7
75 jaar en ouder	9,8	3,1	9,4	35,6	7,4	27,3	19,7	5,5	14,2	0,3	11,1	23,5
Herkomst												
Autochtoon	4,9	6,9	16,0	44,8	6,1	24,4	37,5	7,1	8,5	1,7	14,6	11,3
Westerse allochtoon	5,4	8,4	14,8	44,3	4,4	23,9	31,0	5,7	5,8	1,5	11,2	11,2
Niet-westerse allochtoon	3,0	4,0	12,3	25,4	1,6	9,6	25,1	2,5	3,9	2,0	4,3	5,2
Opleidingsniveau												
Laag	3,3	2,4	12,0	27,4	4,5	12,9	29,1	6,2	7,5	1,2	8,4	10,0
Middelbaar	3,9	5,3	16,3	44,7	5,5	22,3	36,1	6,5	8,2	2,3	14,7	9,4
Hoog	8,0	13,8	18,2	57,5	6,8	35,2	42,8	7,1	7,6	1,4	16,5	13,2
Inkomen												
1e inkomenskwartiel (laag)	3,7	4,7	5,6	23,2	2,3	12,7	26,3	5,9	6,8	1,5	9,8	9,3
2e inkomenskwartiel	5,0	4,2	16,5	38,7	6,0	17,3	31,6	6,1	8,0	1,2	11,3	10,7
3e inkomenskwartiel	4,3	5,6	17,9	45,7	5,8	23,3	35,4	6,5	7,6	2,3	14,0	9,5
4e inkomenskwartiel (hoog)	5,6	10,9	18,4	54,7	6,6	32,6	44,6	7,1	8,4	1,7	16,0	12,5
Positie huishouden												
Alleenstaande	6,4	5,2	14,9	32,3	5,8	20,4	29,3	5,8	9,4	0,9	13,0	14,0
Lid paar zonder kinderen	6,0	7,1	18,8	54,2	7,0	29,1	33,1	7,8	10,4	0,8	13,2	13,1
Lid paar met kinderen	3,8	9,7	17,3	54,9	5,6	25,9	39,9	5,6	5,1	1,7	15,1	7,7
Ouder in eenoudergezin	3,1	4,9	12,0	29,7	4,5	13,5	22,2	3,7	5,4	0,8	10,8	7,7
Kind	1,2	2,2	3,9	7,7	0,9	6,0	47,3	7,8	4,7	5,7	8,5	5,9
Overig	2,9	3,6	12,4	14,8	1,8	10,6	38,4	2,9	6,2	3,8	16,8	7,1
Stedelijkheid												
Zeer sterk stedelijk	5,1	6,8	14,1	38,2	3,5	25,0	31,2	4,7	6,4	1,8	10,9	10,7
Sterk stedelijk	4,7	6,8	16,7	43,6	5,8	22,5	32,9	5,4	7,5	1,2	11,7	9,1
Matig stedelijk	4,1	6,0	14,7	45,4	6,0	23,7	37,3	6,0	7,2	2,1	13,0	9,9
Weinig stedelijk	4,7	7,0	14,9	43,8	6,2	20,8	39,5	8,2	9,3	2,2	15,7	12,3
Niet stedelijk	5,7	6,9	17,7	41,6	6,0	21,5	39,7	10,1	8,9	1,1	16,0	12,4
Betaalde arbeid												
Werkt niet	5,5	2,2	10,7	36,3	6,9	20,9	27,3	7,0	10,4	0,9	8,9	13,9
Tot 12 uur	4,1	3,9	6,6	22,5	4,1	16,5	46,2	8,3	7,2	4,2	14,0	10,4
12 tot 30 uur	3,2	8,2	16,3	47,1	5,1	26,1	37,3	7,8	4,5	2,2	15,6	9,0
30 uur of meer	4,7	11,1	21,7	51,4	4,4	24,5	40,9	5,1	6,6	1,9	16,2	8,1
Religie												
Niet gelovig	4,0	7,2	16,6	45,3	4,4	25,5	39,2	5,4	7,1	1,6	12,9	9,3
Gelovig	5,6	6,2	14,6	40,8	6,5	20,6	32,3	7,7	8,3	1,9	13,9	12,0

B1. Lidmaatschap van verenigingen en organisaties naar achtergrondkenmerken, 2013 (slot)

	Politieke partij	Beroeps-organisatie	Vakbond	Consumenten-organisatie	Patiëntenvereniging	Milieu-organisatie	Sportvereniging	Culturele vereniging	Hobbyvereniging	Jeugdorganisatie	Gezelligheidsvereniging	Andere vereniging
Gezindte	%											
Geen	4,0	7,2	16,6	45,3	4,4	25,5	39,2	5,4	7,1	1,6	12,9	9,3
Rooms-Katholiek	3,7	6,1	14,3	40,4	5,6	19,6	37,1	7,8	9,5	1,5	16,3	12,2
Nederlands Hervormd	5,5	6,7	16,7	45,0	8,4	24,7	33,3	7,4	9,6	1,8	15,4	14,8
Gereformeerd	14,3	7,7	18,0	42,9	13,0	23,5	25,5	12,4	6,4	1,9	12,5	16,8
Protestantse Kerk Nederland	9,4	9,1	17,8	49,5	10,1	29,3	34,0	9,9	9,0	2,8	15,6	10,4
Islam	1,2	1,0	6,7	23,2	0,4	4,3	22,1	1,1	2,0	2,9	2,1	4,6
Anders	9,0	6,8	13,8	40,4	5,4	22,3	20,2	7,4	6,8	2,6	9,5	12,3

Bron: CBS

B2: Deelname aan activiteiten van één of meer verenigingen naar achtergrondkenmerken, 2013

	Minimaal 1x per week	Minimaal 1x per maand	Minder dan 1x per maand	Nooit
	%			
Totaal	34,9	10,5	12,6	42,0
Geslacht				
Man	34,5	11,7	13,5	40,2
Vrouw	35,3	9,3	11,6	43,8
Leeftijd				
15 tot 25 jaar	47,8	9,2	8,4	34,6
25 tot 35 jaar	34,0	10,2	13,2	42,7
35 tot 45 jaar	30,3	9,8	15,2	44,7
45 tot 55 jaar	30,7	10,4	14,1	44,8
55 tot 65 jaar	33,5	10,1	14,8	41,7
65 tot 75 jaar	36,7	12,1	10,6	40,7
75 jaar en ouder	33,0	13,1	9,1	44,8
Herkomst				
Autochtoon	37,6	10,8	13,5	38,2
Westerse allochtoon	27,9	10,3	11,4	50,4
Niet-westerse allochtoon	21,2	8,3	7,1	63,4
Opleidingsniveau				
Laag	32,7	8,8	8,4	50,2
Middelbaar	34,8	9,9	12,6	42,7
Hoog	38,0	13,1	17,8	31,1
Inkomenskwartielen				
1e (laag)	28,9	10,2	8,1	52,8
2e	31,7	9,3	12,0	47,0
3e	35,9	9,1	13,5	41,5
4e (hoog)	40,2	12,6	14,9	32,4
Positie huishouden				
Alleenstaande	32,1	10,3	12,9	44,7
Lid paar zonder kinderen	34,5	11,8	13,2	40,5
Lid paar met kinderen	33,9	10,4	14,0	41,7
Ouder in eenoudergezin	22,6	7,5	8,8	61,0
Kind	47,4	8,0	8,2	36,4
Overig	37,3	11,5	9,6	41,6
Stedelijkheid				
Zeer sterk stedelijk	30,9	10,0	10,7	48,4
Sterk stedelijk	33,0	8,9	12,2	45,9
Matig stedelijk	36,7	10,4	12,3	40,6
Weinig stedelijk	37,7	12,2	13,9	36,2
Niet stedelijk	38,3	12,2	15,2	34,3

B2: Deelname aan activiteiten van één of meer verenigingen naar achtergrondkenmerken, 2013 (slot)

	Minimaal 1x per week	Minimaal 1x per maand	Minder dan 1x per maand	Nooit
	%			
Betaalde arbeid				
Werkt niet	33,1	10,2	8,7	48,0
Tot 12 uur	46,7	11,2	10,1	32,1
12 tot 30 uur	36,4	8,5	14,4	40,7
30 uur of meer	33,7	11,4	16,1	38,8
Religie				
Niet gelovig	36,7	9,6	13,4	40,3
Gelovig	33,5	11,4	12,2	42,9
Gezindte				
Geen	36,7	9,6	13,4	40,3
Rooms-Katholiek	37,7	11,2	11,5	39,6
Nederlands Hervormd	34,6	12,0	13,7	39,7
Gereformeerd	30,1	12,8	18,7	38,3
Protestantse Kerk Nederland	35,0	13,9	16,2	34,9
Islam	16,6	9,4	4,6	69,3
Anders	26,5	9,6	11,7	52,2

Bron: CBS

Verklaring van tekens

.	Gegevens ontbreken
*	Voorlopig cijfer
**	Nader voorlopig cijfer
x	Geheim
–	Nihil
–	(Indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
Niets (blank)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2013–2014	2013 tot en met 2014
2013/2014	Het gemiddelde over de jaren 2013 tot en met 2014
2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2013 en eindigend in 2014
2011/'12–2013/'14	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2011/'12 tot en met 2013/'14

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Centraal Bureau voor de Statistiek, Grafimedia)
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 2014.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.